

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Nova Gorica

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Bovec**

Nova Gorica, februar 2008

Delpinova 16, SI-5000 Nova Gorica
telefon: +386 (0)5 302 86 88, telefaks: +386 (0)5 302 86 90
e-pošta: marvy.lah@zvks.si
<http://www.zvks-slo.si>

Registracija: 1/32177/07, Matična številka: 1423215-006
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Davčna številka: 45991413
Transakcijski račun: 01284-6090509661

OBMOČNA ENOTA NOVA GORICA

Konservatorji, restavratorji

ŠT.	ime in priimek	izobrazba	strokovni naziv
1	Belingar Eda	univ.dipl.etnolog	Konservatorska svetovalka
2	Bratina Patricija	univ.dipl.arheolog	Konservatorska svetovalka
3	Cencič Miran	mag.umetnosti	Restavrator specialist
4	Červ Robert	univ.dipl.um.zgodovinar	Višji konservator
5	Drole Ernesta	univ.dipl.zgodovinar	Višji konservator
6	Fabec Tomaž	univ.dipl.arheolog	Konservator arheolog
7	Humar Darij		Konser.strokovni sodelavec
8	Jazbec Andrej	mag.umetnosti	Restavrator specialist
9	Klemenčič Bojan	univ.dipl.um.zgodovinar	Konservatorski svetovalec
10	Lah Marvy	univ.dipl.kr.arh.	Konservatorska svetovalka
11	Mozetič Mitja	univ.dipl.arh.	Višji konservator
12	Svetina Jasna	univ.dipl.um.zgodovinar	Višja konservatorka
13	Ščukovt Andrejka	univ.dipl.etnolog	Konservatorska svetovalka
14	Zbačnik Branko	univ.dipl.arh.	Samostojni konservator

Strokovni sodelavci

15	Kjabaj Mira		Višja kons.sodelavka I
16	Kunst Majda		Strokovna kons.tehnica dokumentalistka
17	Leskovec Ljubica		Računovodja
18	Maraž Tanja		Tajnica
19	Naglost Anton		Samostojni konservatorski restavratorski tehnik
20	Remec Danilo		Samostojni konservatorski tehnik
21	Tutta Lilijana		Samostojni konservatorski tehnik
22	Vidmar Romana		Konservatorska strok.sodelavka

Vodja območne enote

23	Červ Robert	univ.dipl.um.zgodovinar	Višji konservator
----	-------------	-------------------------	-------------------

Vsebina

- 1 **UVOD**.....NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

- 2 **PRAVNE OSNOVE**.....NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.
 - 2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

- 3 **SPLOŠNA IZHODIŠČA**.....NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

- 4 **SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.
 - 4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE ... **NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE **NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE **NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**
 - 4.9 VPLIVNO OBMOČJE.....**NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.**

- 5 **SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE**..... NAPAKA!
ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelava Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica (v nadaljevanju ZVKDS, OE Nova Gorica), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Bovec so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

- 1. Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Bovec, april 2004 /PP/**
- 2. Spremembe in dopolnitve strokovnih zasnov varstva kulturne dediščine za občino Bovec, maj 2007**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Bovec naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- 1. Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja Občine Bovec, april 2007 /SPRO/**
- 2. Smernice varstva kulturne dediščine za prostorski red občine Bovec, maj 2007/PRO/**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...), se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovano varstvo kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

Ker je bilo za območje občine Bovec izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občinam posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS – OE Nova Gorica z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Bovec

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

Občinski razglasitveni akti:

Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin, Uradno glasilo (Gorica), št. 5/90-146, 2/93-32 (ne velja), 6/93-70, 10/93-169, Uradne objave (Primorske novice), št. 35/2000-141, 15/2001-65, 7/2002-34, 44/2005,

Odlok o razglasitvi enote dediščine Soča – Domačija Soča 51 za kulturni spomenik lokalnega pomena, Ur.l. RS, št. 8/08-573

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Nosilci različnih dejavnosti in rab, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno rabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto

predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancia) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (gradovi,dvorci,vile, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovo z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovo drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);
- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;

- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B razvaline in ruševine stavbne dediščine;
- C razvaline in ruševine naselij.

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)	
ime	Ime enote iz registra.	
tip	Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).	
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
kategorija	Kategorija varstvenega režima	
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP	Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)	
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor	enota je valorizirana za SDP (seznam)
opombe varstvo	Tip varstvenih usmeritev.	
		<ul style="list-style-type: none"> – arheološka dediščina – stavbna dediščina – memorialna dediščina – vrtnoarhitekturna dediščina – naselbinska dediščina – kulturna krajina – zgodovinska krajina – ostalo
opombe status	Opomba glede statusa oz. stanja enote.	
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kateg orija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_st atus
1.	11705	Bavšica - Ambient domačij Bavšica 15 in 17	2	2		stavbna dediščina	
2.	17641	Bavšica - Ambient domačij Bavšica 5 in 6	2	2		stavbna dediščina	
3.	17642	Bavšica - Domačija Bavšica 3	2	2		stavbna dediščina	
4.	11706	Bavšica - Hiša Bavšica 19	2	2		stavbna dediščina	
5.	20452	Bavšica - Prestaja Bavšica 24	2	2		stavbna dediščina	
6.	17705	Bovec - Arheološko najdišče Devica Marija v Polju	1	2		arheološka dediščina	
7.	5016	Bovec - Arheološko najdišče Ravelnik	1	1		arheološka dediščina	
8.	16221	Bovec - Arheološko najdišče v Bislih	1	2		arheološka dediščina	
9.	17706	Bovec - Arheološko območje Dvor	1	2		arheološka dediščina	
10.	17707	Bovec - Arheološko območje ob kasarni	1	2		arheološka dediščina	
11.	17709	Bovec - Arheološko območje Za Bovcem	1	2		arheološka dediščina	
12.	3568	Bovec - Cerkev Device Marije v Polju	3	1	valor	stavbna dediščina	
13.	4974	Bovec - Cerkev sv. Lenarta	3	1		stavbna dediščina	
14.	3566	Bovec - Cerkev sv. Urha	3	1		stavbna dediščina	
15.	11703	Bovec - Domačija Zavrzelno 8	2	2		stavbna dediščina	
16.	10006	Bovec - Hotel Kanin	2	2		stavbna dediščina	
17.	21402	Bovec - Kapelica sv. Antona	3	2		stavbna dediščina	
18.	21404	Bovec - Kebrovo znamenje	3	2		stavbna dediščina	
19.	21403	Bovec - Razpelo	3	2		stavbna dediščina	
20.	17704	Bovec - Ruševine cerkve sv. Lovrenca	1	2		arheološka dediščina, stavbna dediščina	
21.	11707	Bovec - Spomenik iz prve svetovne vojne	5	2		memorialna dediščina	
22.	20370	Bovec - Spomenik odporniškemu gibanju	5	2		memorialna dediščina	
23.	9975	Bovec - Šola Klanc 40	2	2		stavbna dediščina	
24.	39	Bovec - Trdnjava Kluže	2	1	valor	stavbna dediščina	
25.	10007	Bovec - Trško jedro	7	2		naselbinska dediščina	
26.	21518	Bovec - Vila Brdo 18	2	2		stavbna dediščina	
27.	4943	Bovec - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	5	1		memorialna dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina	
28.	10008	Bovec - Zaselek Dvor	7	2		naselbinska dediščina	
29.	20371	Bovec - Znamenje v Podklopci	3	2		stavbna dediščina	
30.	17708	Bovec - Žarno grobišče Radulje	1	2		arheološka dediščina	
31.	5069	Čezsoča - Apnenica	2	1		stavbna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_status
32.	3567	Čezsoča - Cerkev sv. Antona Puščavnika	3	2		stavbna dediščina	
33.	9898	Čezsoča - Domačija Čezsoča 17	2	2		stavbna dediščina	
34.	9899	Čezsoča - Gospodarsko poslopje na domačiji Čezsoča 15	2	2		stavbna dediščina	
35.	20500	Čezsoča - Hiša Čezsoča 10	2	2		stavbna dediščina	
36.	9900	Čezsoča - Hiša Čezsoča 14	2	2		stavbna dediščina	
37.	20372	Čezsoča - Hiša Čezsoča 23	2	2		stavbna dediščina	
38.	20373	Čezsoča - Hiša Čezsoča 48	2	2		stavbna dediščina	
39.	20374	Čezsoča - Hiša Čezsoča 51	2	2		stavbna dediščina	
40.	11710	Čezsoča - Hiša Čezsoča 82	2	2		stavbna dediščina	
41.	20375	Čezsoča - Niz hiš Čezsoča 54-57	2	2		stavbna dediščina	
42.	9901	Čezsoča - Obcestni niz Čezsoča 36-42	2	2		stavbna dediščina	
43.	20384	Čezsoča - Obrambni sistem iz prve svetovne vojne	2	2		stavbna dediščina, kulturna krajina	
44.	20369	Čezsoča - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
45.	7593	Julijske Alpe - Triglavski narodni park	11	2	valor	kulturna krajina, naselbinska dediščina, stavbna dediščina	
46.	17643	Kal Koritnica - Območje fužin Ledinca pod Kršovcem	13	2		ostalo	
47.	20481	Kal Koritnica - Obrambni sistem iz prve svetovne vojne I	2	2		stavbna dediščina, kulturna krajina	
48.	20482	Kal Koritnica - Obrambni sistem iz prve svetovne vojne II	2	2		stavbna dediščina, kulturna krajina	
49.	7605	Kal Koritnica - Spodnja postaja žičnice Golobar	2	1		stavbna dediščina	
50.	20479	Kal Koritnica - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
51.	9902	Kal Koritnica - Vaško jedro Koritnice	7	2		naselbinska dediščina	
52.	20497	Kal Koritnica - Znamenje	3	2		stavbna dediščina	
53.	7162	Krnsko pogorje - Zgodovinsko območje	12	1		zgodovinska krajina	
54.	9936	Lepena - Dom Klementa Juga	2	2		stavbna dediščina	
55.	9937	Lepena - Domačija Lepena 10	2	2		stavbna dediščina	
56.	9938	Lepena - Domačija Lepena 16	2	2		stavbna dediščina	
57.	9939	Lepena - Domačija Lepena 18	2	2		stavbna dediščina	
58.	9940	Lepena - Domačija Lepena 19 in 20	2	2		stavbna dediščina	
59.	9941	Lepena - Domačija Lepena 21	2	2		stavbna dediščina	
60.	9942	Lepena - Domačija Lepena 22	2	2		stavbna dediščina	
61.	9943	Lepena - Domačija Lepena 24 in 25	2	2		stavbna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kateg orija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_st atus
62.	9944	Lepena - Domačija Lepena 26	2	2		stavbna dediščina	
63.	9946	Lepena - Domačija Lepena 29	2	2		stavbna dediščina	
64.	9947	Lepena - Domačija Lepena 5	2	2		stavbna dediščina	
65.	9948	Lepena - Hiša Lepena 13	2	2		stavbna dediščina	
66.	9949	Lepena - Hiša Lepena 14	2	2		stavbna dediščina	
67.	9950	Lepena - Hiša Lepena 15	2	2		stavbna dediščina	
68.	9951	Lepena - Hiša Lepena 28	2	2		stavbna dediščina	
69.	9952	Lepena - Hiša Lepena 30	2	2		stavbna dediščina	
70.	9953	Lepena - Hiša Lepena 6	2	2		stavbna dediščina	
71.	9954	Lepena - Hiša Lepena 7	2	2		stavbna dediščina	
72.	9955	Lepena - Hiška na domačiji Lepena 15	2	2		stavbna dediščina	
73.	9956	Lepena - Počitniški dom Lepena 12	2	2		stavbna dediščina	
74.	9957	Lepena - Vodnjak pri hiši Lepena 11	2	2		stavbna dediščina	
75.	17656	Log Čezsoški - Hiša Log Čezsoški 5	2	2		stavbna dediščina	
76.	20484	Log Čezsoški - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
77.	3825	Log pod Mangartom - Cerkev Lurške Matere božje	3	2		stavbna dediščina	
78.	3824	Log pod Mangartom - Cerkev sv. Štefana	3	1		stavbna dediščina	
79.	11719	Log pod Mangartom - Hiša Log pod Mangartom 41	2	2		stavbna dediščina	
80.	11713	Log pod Mangartom - Hiši Log pod Mangartom 15 in 16	2	2		stavbna dediščina	
81.	17702	Log pod Mangartom - Mangrtska planina	7	2		naselbinska dediščina	
82.	11716	Log pod Mangartom - Niz hiš Log pod Mangartom 25, 26, 27 in 28	2	2		stavbna dediščina	
83.	409	Log pod Mangartom - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	5	1		memorialna dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina	
84.	16931	Log pod Mangrtom - Hiša Log pod Mangrtom 34	2	2		stavbna dediščina	
85.	16930	Log pod Mangrtom - Hiša Log pod Mangrtom 65	2	2		stavbna dediščina	
86.	20496	Log pod Mangrtom - Znamenje sv. Barbare	3	2		stavbna dediščina	
87.	16929	Log pod Mangrtom - Župnišče	2	2		stavbna dediščina	
88.	3570	Plužna - Cerkev sv. Nikolaja	3	2		stavbna dediščina	
89.	20485	Plužna - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
90.	17644	Plužna - Vas	7	2		naselbinska dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kateg orija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_st atus
91.	701	Predel - Predelska trdnjava	5	1	valor	memorialna dediščina	
92.	7157	Rombon - Zgodovinsko območje	12	1	valor	zgodovinska krajina	
93.	4011	Soča - Cerkev sv. Jožefa	3	2		stavbna dediščina	
94.	20460	Soča - Domačija Soča 47	2	2		stavbna dediščina	
95.	9966	Soča - Domačija Soča 51	2	1		stavbna dediščina	
96.	9907	Soča - Domačija Soča 61	2	2		stavbna dediščina	
97.	9905	Soča - Domačija Soča 86	2	2		stavbna dediščina	
98.	9903	Soča - Hiša Soča 2	2	2		stavbna dediščina	
99.	21203	Soča - Hiša Soča 48	2	2		stavbna dediščina	
100.	9958	Soča - Hiša Soča 8	2	2		stavbna dediščina	
101.	9906	Soča - Hiša Soča 81	2	2		stavbna dediščina	
102.	20459	Soča - Hiša Soča 94	2	2		stavbna dediščina	
103.	9176	Soča - Planina Za Skalo	7	2		naselbinska dediščina	
104.	20486	Soča - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
105.	4945	Soča - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	5	1		memorialna dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina	
106.	20498	Soča - Znamenje I	3	2		stavbna dediščina	
107.	20499	Soča - Znamenje II	3	2		stavbna dediščina	
108.	17646	Srpenica - Arheološko najdišče Ograjenca	1	2		arheološka dediščina	
109.	4020	Srpenica - Cerkev sv. Florijana	3	2		stavbna dediščina	
110.	20489	Srpenica - Spomenik Lucy Christalnigg	5	2		memorialna dediščina	
111.	20488	Srpenica - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
112.	16861	Srpenica - Znamenje	3	2		stavbna dediščina	
113.	20487	Strmec na Predelu - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
114.	17647	Strmec na Predelu - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
115.	17649	Trenta - Ambient domačij Trenta 11 in 12	2	2		stavbna dediščina	
116.	4012	Trenta - Cerkev Marije Device lavretanske	3	1		stavbna dediščina	
117.	5065	Trenta - Domačija Trenta 1	2	1	valor	stavbna dediščina	
118.	11723	Trenta - Domačija Trenta 13	2	2		stavbna dediščina	
119.	11725	Trenta - Domačija Trenta 15	2	2		stavbna dediščina	
120.	17651	Trenta - Domačija Trenta 26	2	2		stavbna dediščina	
121.	777	Trenta - Domačija Trenta 67	2	1		stavbna dediščina	
122.	17652	Trenta - Domačija Trenta 69	2	2		stavbna dediščina	
123.	17653	Trenta - Domačija Trenta 75	2	2		stavbna dediščina	
124.	20461	Trenta - Hiša Trenta 2	2	2		stavbna dediščina	
125.	20457	Trenta - Hlev pri hiši Trenta 35a	2	2		stavbna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kateg orija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_st atus
126.	17701	Trenta - Jouževa prestaja v Zadnji Trenti	7	2		naselbinska dediščina	
127.	17654	Trenta - Kajža na domačiji Trenta 52	2	2		stavbna dediščina	
128.	5066	Trenta - Območje z domačijo Trenta 67	12	1		zgodovinska krajina	
129.	20458	Trenta - Ovčja hleva	2	2		stavbna dediščina	
130.	17655	Trenta - Prestaja Trenta 13a	2	2		stavbna dediščina	
131.	12613	Trenta - Rogarjeva žaga	2	1		stavbna dediščina	
132.	4461	Trenta - Spomenik Juliusu Kugyju	5	1		memorialna dediščina	
133.	20492	Trenta - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
134.	20493	Trenta - Tožbarjevo znamenje	3	2		stavbna dediščina	
135.	4947	Trenta - Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne	5	1		memorialna dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina	
136.	17650	Trenta - Zaselek Pri Cerkvi	7	2		naselbinska dediščina	
137.	20494	Trenta - Znamenje I	3	2		stavbna dediščina	
138.	20495	Trenta - Znamenje II	3	2		stavbna dediščina	
139.	21025	Trenta - Znamenje Kugyjevevu gorskemu vodniku	5	2		memorialna dediščina	
140.	20480	Trenta - Znamenji pri pokopališču	3	2		stavbna dediščina	
141.	20454	Žaga pri Bovcu - Hiša Žaga 70	2	2		stavbna dediščina	
142.	20453	Žaga pri Bovcu - Hiša Žaga 92	2	2		stavbna dediščina	
143.	20456	Žaga pri Bovcu - Niz hiš Žaga 51-53	2	2		stavbna dediščina	
144.	20490	Žaga pri Bovcu - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
145.	20483	Žaga pri Bovcu - Spominsko znamenje NOB	5	2		memorialna dediščina	
146.	20491	Žaga pri Bovcu - Znamenje	3	2		stavbna dediščina	